

Handläggningstider 2021

Prövning av miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap Miljöbalken

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Titel: Handläggningstider för prövning av miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap miljöbalken 2021

Utgivare: Länsstyrelsen Västra Götaland, Enheten för miljöprövning

Foto framsida: Mostphotos

Rapport: 2022:09

ISSN: 1403-168X

Mer information hittar du på: lansstyrelsen.se/vastragotaland/

Förord

År 2021 har varit händelserikt när det gäller prövning av miljöfarliga verksamheter. Dels pågår det många statliga utredningar om att ändra och effektivisera prövningsprocessen, dels har flera stora prövningar hos domstolarna väckt stort massmedialt intresse pga. att slutresultatet blivit ett annat än det sökanden tänkt sig. Att det tagit lång tid från ansökan till dom i just dessa enskilda fall har tyvärr resulterat i en missvisande och orättvis syn på hur Länsstyrelsen och Miljöprövningsdelegationen (MPD) i Västra Götaland arbetar med prövning av miljöfarliga verksamheter. Vi märker att det finns en bild av att även prövningar som sker hos oss tar väldigt lång tid.

Vi vill med denna rapport ge en mer nyanserad bild och visa hur vi i Västra Götaland arbetat för att förkorta våra handläggningstider och också hur vi lyckats bra med det.

Handläggare som bereder MPD-ärenden arbetar också med samråd inför att ansökningar ska lämnas in. Detta gäller oavsett om ansökan ska prövas av MPD, Mark- och miljödomstolen (MMD) eller Regeringen. Under 2021 har enheten för miljöprövning haft ungefär 9 årsarbetskrafter som arbetat med samråd och prövning. Just nu håller vi på att rekrytera vi ytterligare en till två medarbetare.

Samma grupp av handläggare yttrar sig även till Mark- och miljödomstolen i ärenden som prövas där som första instans, t.ex. täkter som även innebär tillståndspliktig vattenverksamhet och A-anläggningar där kommunen har tillsynen. I överklagade ärenden yttrar vi oss även till Mark- och miljööverdomstolen (MÖD) samt deltar i förhandlingar. Under 2021 har vi deltagit i 26 ärenden vid MMD eller MÖD. Vår enhet arbetar även med tillstånd till transport av avfall. Under 2021 har vi hanterat 287 tillståndsansökningar och 370 anmälningsärenden som gäller transport av avfall och farligt avfall.

Under året har vi deltagit i samråd för inte mindre än tre havsbaserade vindkraftsparker inom Sveriges ekonomiska zon och ett inom både den ekonomiska zonen och territorialhavet. Utöver det har vi deltagit i ett samråd om bottenundersökningar inför en femte park. Våra vindkraftshandläggare har behövt sätta sig in i en hel del ny lagstiftning och nya processer, vilket tagit en hel del tid.

Marika Lundmark

Verksamhetsutvecklare

Enheten för miljöprövning

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Innehåll

Antal samråd och beslut.....	5
Samråd.....	5
Beslut.....	5
Branschfördelning.....	8
Handläggningstider.....	10
Helprovningar och ändringstillstånd.....	10
Övriga MPD-provningar.....	14
Åtgärder och arbetsätt.....	17

Antal samråd och beslut

Samråd

Under 2021 har vi fått in drygt 60 samrådsärenden. Vi har fattat beslut i 50 av dessa, varav 15 har gällt verksamheter med ej betydande miljöpåverkan och 35 verksamheter med betydande miljöpåverkan. För de 12 samråd som kom in i slutet av året återstår samrådsmöte och/eller beslut/meddelande från oss. Diagrammet nedan visar antalet avslutade samrådsärenden under 2017-2021.

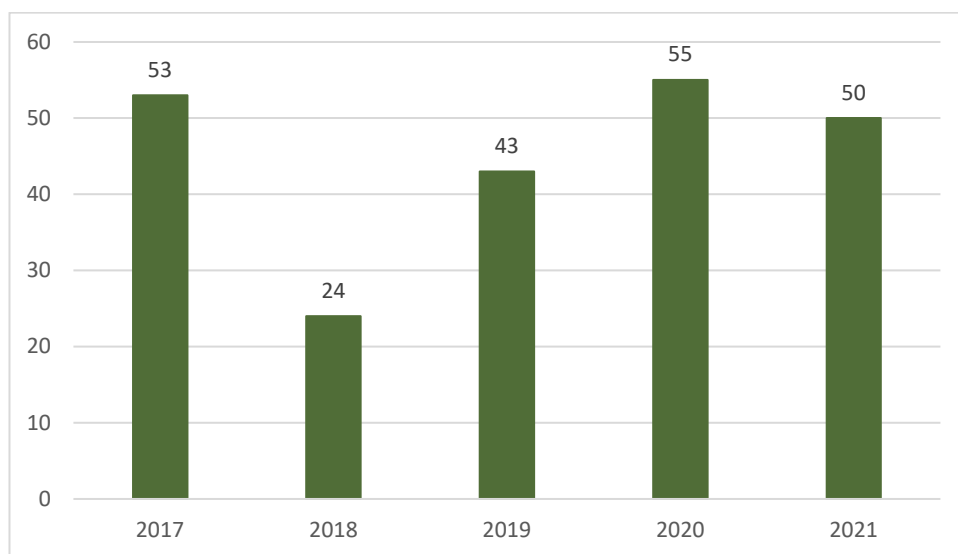

Diagram 1 Antal avslutade samrådsärenden per år under perioden 2017-2021.

Antalet avslutade samråd varierar en del över åren men ligger vanligen runt cirka 50 per år. Cirka 20 % av de samråd vi deltog i under 2020 resulterade aldrig i någon ansökan.

Beslut

Helprövningar och ändringstillstånd

Västra Götaland är landets största länsstyrelse och vi har förhållandevis många prövningar varje år.

De senaste fem åren har vi beslutat i 179 helprövningar och ändringstillstånd. Bara Västernorrland har meddelat fler beslut (184).

Under 2021 har Miljöprövningsdelegationen (MPD) meddelat 41 tillståndsbeslut.

Helprövningar är ansökningar om nytt miljötillstånd, både vad gäller utökning av befintliga verksamheter och nyetableringar.

Ändringstillstånd är ansökningar om ändring av en avgränsad del i ett redan befintligt tillstånd.

Tillståndsprövningsprocessen blir i stort sett densamma, men tillståndsansökan och villkoren begränsas till att endast avse den ansökta ändringen.

Därutöver har 4 ansökningar kommit in men återkallats av sökanden. Den 31 december 2021 pågick tillståndsprövning i 25 ärenden.

Diagrammet nedan visar antalet tillståndsbeslut som MPD i Västra Götaland meddelat år 2017-2021.

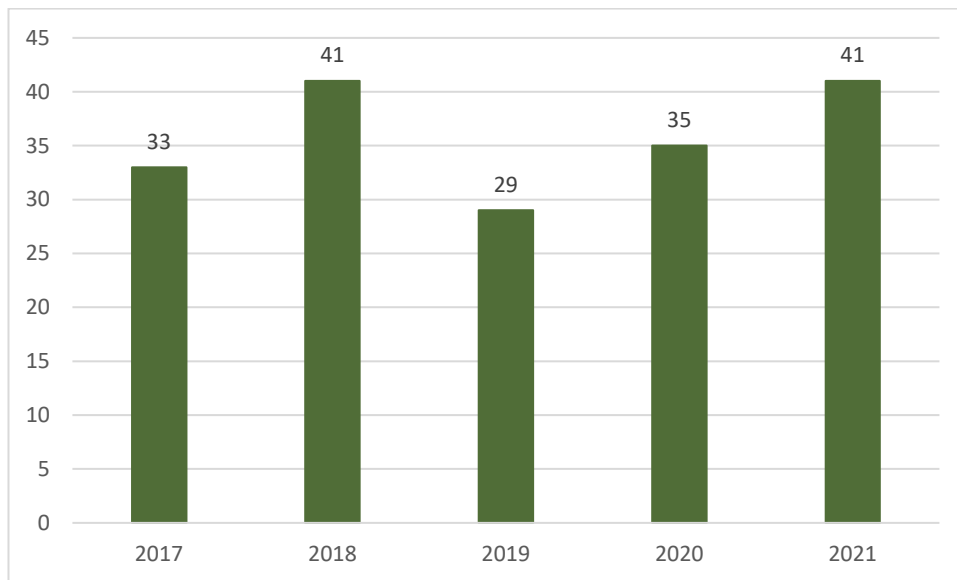

Diagram 2 Antal MPD-beslut om tillstånd till miljöfarlig verksamhet 2017-2021

Antalet beslut varierar något från år till år, huvudsakligen beroende på hur många ärenden som kommit in. Andelen ändringstillstånd i förhållande till helprövningar är ca 20 %.

Övriga MPD-beslut

MPD beslutar inte bara i ansökan om nytt eller ändrat tillstånd, dvs. helprövningar och ändringstillstånd, utan även i följande ärenden;

- Ekonomiska säkerheter (vanligen för täkter, vindkraftverk och vissa avfallsanläggningar)
- Upphävande av tillstånd (på verksamhetsutövarens begäran)
- Villkorsändringar
- Slutliga villkor efter en prøvotid
- Förlängd igångsättningstid
- Förlängd prøvotid
- Dispens från att följa utsläppsvärden enligt industriutsläppsförordningen
- Övrigt (Omprövning av tillstånd eller villkor, återkallande av tillstånd på tillsynsmyndighetens begäran, nedsättning av säkerhet mm)

Förutom helprövningar och ändringstillstånd har MPD beslutat i ytterligare 50 ärenden under 2021. Genomsnittet under de senaste fem åren är 62 ärenden per år. Diagrammet nedan visar antalet meddelade beslut grafiskt.

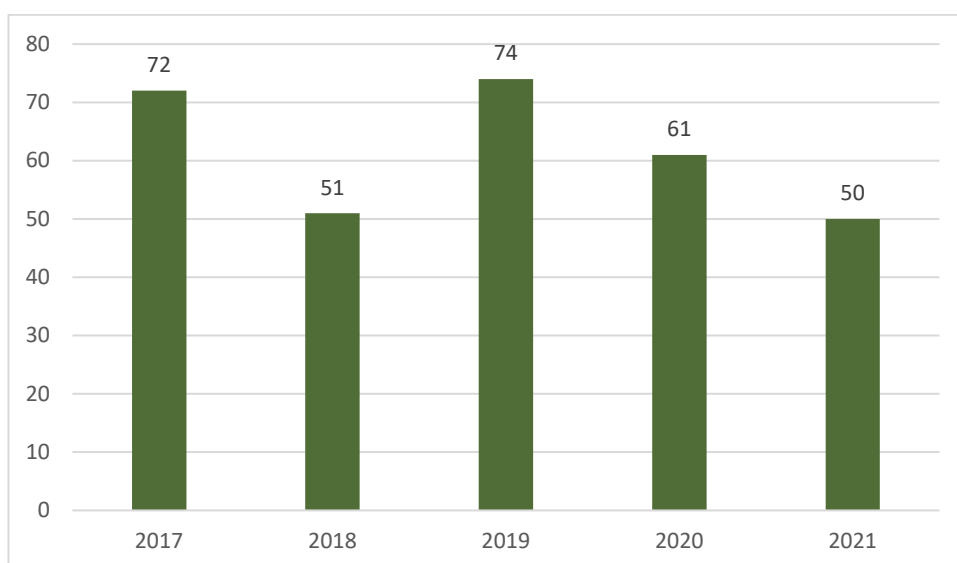

Diagram 3 Antal övriga MPD-beslut som rör miljöfarlig verksamhet 2017-2021

Antalet beslut var förhållandevis få 2021. Vid årsskiftet fanns det 14 öppna ärenden i denna kategori, dvs. ärenden där handläggning fortfarande pågår. Av dessa kom fler än hälften in i november och december 2021.

I tabellen nedan redovisas hur ärendetyperna har varierat 2017–2021.

Tabell 1 Ärendetyper av "övriga MPD-ärenden" 2017–2021.

Ärendetyp	Beslutade 2017	Beslutade 2018	Beslutade 2019	Beslutade 2020	Beslutade 2021
Ekonomiska säkerheter	21	15	24	21	23
Upphävande av tillstånd	10	12	26	10	5
Villkorsändring	13	11	5	14	10
Slutliga villkor efter provotid	11	6	8	5	4
Förlängd igångsättningstid	10	3	6	9	3
Förlängd provotid	7	1	1	0	0
Dispens IED	0	0	0	0	1
Övrigt	0	3	4	2	4

Av tabellen ovan framgår att fördelningen mellan de olika ärendetyperna varierar en del från år till år, men det är ingenting vi styr över. Vi har dock generellt blivit mer restriktiva med att meddela provotider på senare år, vilket resulterat i färre beslut om slutliga villkor.

Branschfördelning

Våra handläggare arbetar huvudsakligen inom vissa specifika branscher även om det inte är vattentäta skott mellan dessa. Om det kommer in många ansökningar samtidigt inom en och samma bransch kan vi behöva fördela ärendena på handläggare som kanske inte har lika stor branschkunskap som den handläggare som normalt skulle ha handlagt ärendet. Vi har dock ett system med andrahandläggare, som innebär att en handläggare som är ny i en bransch alltid har en mer erfaren handläggare som kan stötta i bakgrunden.

Vi ser regelbundet över vilken bemanning vi har inom olika branscher och försöker rekrytera eller vidareutbilda handläggare med särskilt intresse för de områden där vi behöver förstärka kompetensen. Under 2021 har vi haft en bra mix och en bred kompetens mellan olika branscher.

Diagrammet nedan visar antalet ärenden per bransch för alla ärenden som kommit in, dvs. även de där MPD ännu inte fattat sitt beslut. Diagrammet syftar till att visa arbetsfördelningen per bransch.

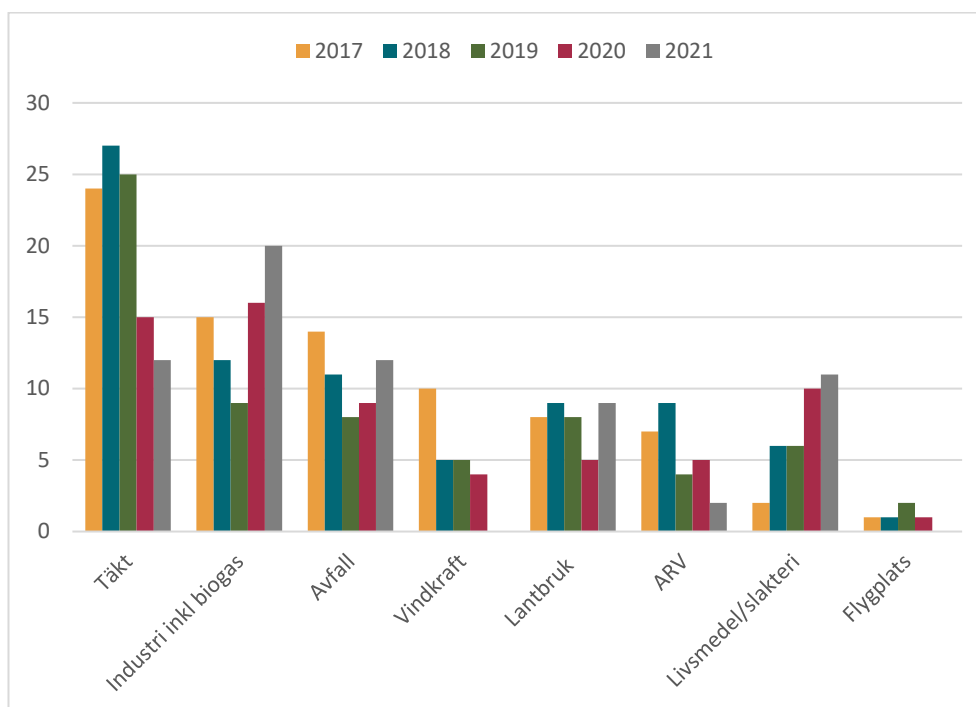

Diagram 4 Fördelning av inkommande och beslutade ärenden per bransch gällande helprövningar och ändringstillstånd 2017-2021.

Av diagrammet ovan framgår att antalet prövningar som omfattar täkter i det närmaste har halverats under 2020–2021 jämfört med under åren 2017–2019. Även prövningar inom branscherna vindkraft och avloppsreningsverk har minskat. Under 2021 kom det inte in ett enda vindkraftsärende till MPD. Däremot ökar antalet industriprövningar inkl. prövningar av livsmedelsindustrier. Antalet lantbruk som prövas ligger relativt konstant även om det var en tillfällig minskning 2020. Inom avfallsområdet märker vi av en ökning eftersom allt fler täkter även ansöker om att få ta in massor

eller annat avfall. När en täkt även hanterar avfallsmassor syns det dock inte i stapeln för avfall i diagrammet ovan utan ingår under stapeln för täkter.

Om vi gör motsvarande branschjämförelse för vilka samråd vi haft och där ansökan ännu inte kommit in så är fördelningen istället följande.

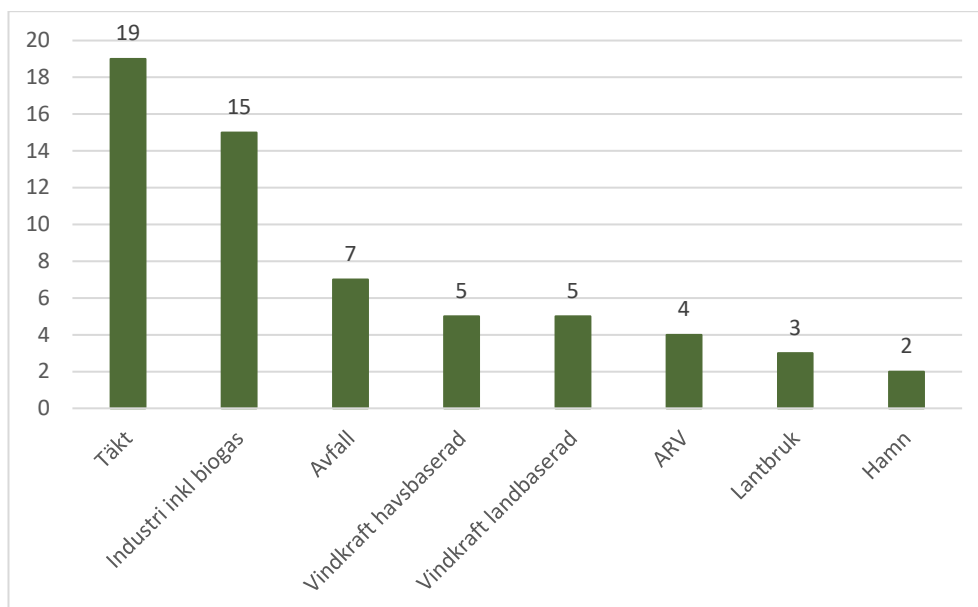

Diagram 5 Fördelning av aktuella samråd per bransch där vi ännu väntar på ansökan, jan 2022.

Diagrammet ovan visar att ansökningar inom såväl täkt som vindkraftsbranschen kan förväntas öka under 2022 eftersom vi haft förhållandevis många samråd inom dessa branscher.

Ansökningar som berör havsbaserad vindkraft prövas av regeringen och kommer inte att bli några MPD-ärenden. Däremot kommer samma handläggaresurser att bli berörda av dessa förhållandevis omfattande och tidskrävande prövningar.

Vi har handlagt relativt många ärenden som berör livsmedelsindustrier under 2020–21 och fick i slutet av 2021 in flera ytterligare sådana ärenden. Av diagrammet ovan framgår dock att vi inte har någon förväntad ny prövning av livsmedelsindustrier under den närmaste tiden eftersom det inte varit några samråd under 2020 där vi fortfarande väntar på ansökan.

Handläggningstider

Helprövningar och ändringstillstånd

I Länsstyrelsernas regleringsbrev 2014 angav regeringen ett mål för handläggningstiden för prövning av miljöfarliga verksamheter (helprövningar och ändringstillstånd). Denna måltid sattes till 180 dagar från att ansökan var komplett (klar att kungöras) tills miljöprövningsdelegationen (MPD) fattade beslut. Måltiden fanns kvar i regleringsbrev under några år och har därefter blivit någon sorts oskriven regel som vi jobbar efter. År 2015 klarade vi målet i endast 43 % av ärendena.

År 2016 påbörjade enheten för miljöprövning ett förbättringsarbete med målet att minst 90 % av prövningarna skulle få ett beslut inom 180 dagar från att ärendet var komplett.

Resultatet har successivt förbättrats och det är mycket glädjande att se att vårt arbete har gett så bra resultat.

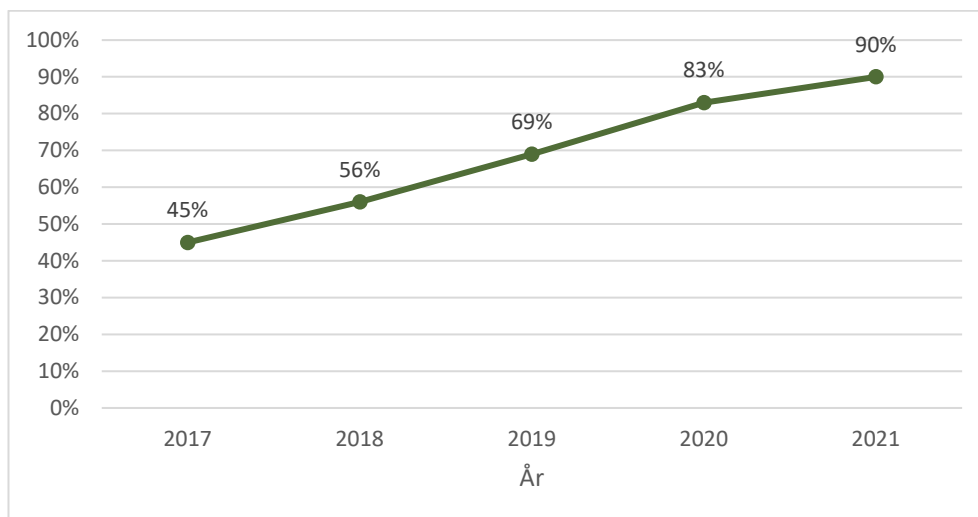

Diagram 6 Andel ärenden (i %) där beslut meddelats inom 180 dagar från att ansökan bedömts vara komplett från 2017 till 2021.

Under 2021 når vi för första gången målet 90 %. För 4 av 41 beslut överskreds handläggningstiden. Det kommer vara svårt att klara målet i 100 % av fallen, eftersom det ibland händer saker som Länsstyrelsen eller MPD inte har rådighet över. Detta framgår av de fyra ärenden där vi inte klarade handläggningens målet under 2021.

1. För en inert deponi överskreds målet med drygt 5 månader. Det var ett komplext ärende som berörde många närboende. Ett sådant ärende kräver en omfattande kommunikation för att alla ska få komma till tals. Sökanden ska också ges möjlighet att bemöta de synpunkter som kommit in. När många närboende är berörda hör det även till att handläggaren får mycket telefonsamtal om ärendet, vilket tar tid från den löpande handläggningen. Därutöver var det flera remissinstanser

och även sökanden som begärde och fick förlängd yttrandetid vilket sammantaget förlängde ärendet med flera månader.

2. För en livsmedelsindustri kom det in nya uppgifter i bemötandefasen vilket krävde en extra kommunikering med en expertmyndighet. Handläggningsmålet överskreds med ca tre månader pga. det.
3. För en annan inert deponi överskreds målet med ca en månad. Där höll inte vår planering pga. att sökanden begärde förlängd tid för att bemöta de synpunkter som kommit in.
4. Det sista ärendet missade måltiden med endast tre veckor, vilket berodde på att det kom in uppgifter som krävde extra kommunikering med en expertmyndighet.

Både ärende 2 och 4 har omfattat hantering av flytande ammoniak, vilket myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har haft en hel del synpunkter kring. Vi har inför 2022 ändrat våra rutiner så att vi alltid skickar ärenden där flytande ammoniak hanteras på en tidig remiss till MSB. Detta för att undvika att synpunkter kommer in sent i processen.

Förutom regeringens måltid ovan har vi ett internt mål att, vid behov, förelägga om komplettering inom åtta veckor från att ansökan kommit in. I det fall vi av resursskäl behöver prioritera mellan att färdigställa ett beslut eller förelägga om komplettering prioriterar vi beslutet. Diagrammet nedan visar i hur stor andel av ärendena vi lyckats begära kompletteringar inom åtta veckor från att ansökan kom in.

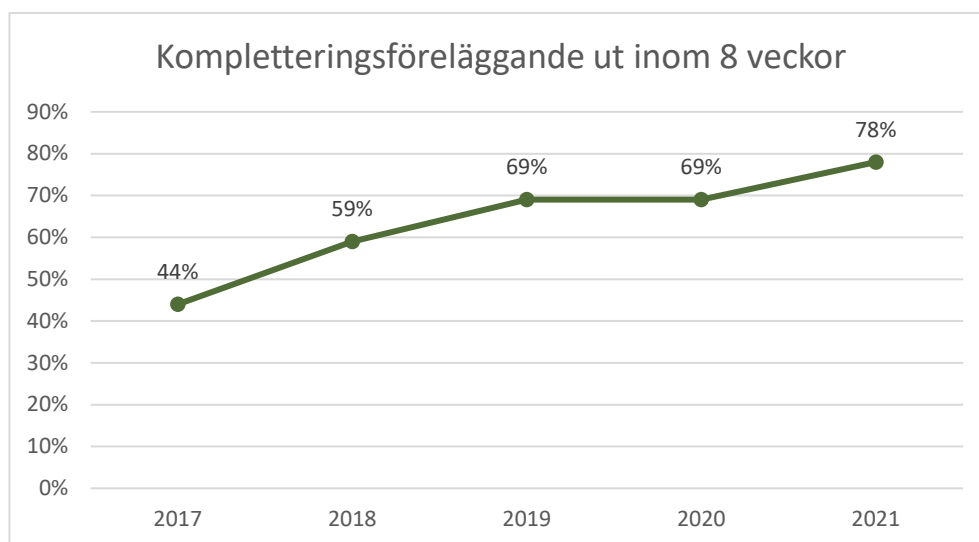

Diagram 7 Andel ärenden (i %) där kompletteringsföreläggande meddelats inom 8 veckor från att ansökan kom in från 2017 till 2021.

Diagrammet ovan visar att vårt förbättringsarbete gett resultat även i denna fas och att vi även här nått det bästa resultatet någonsin.

Total handläggningstid

För sökanden är den totala handläggningstiden från att ansökan lämnas in tills MPD beslutat kanske det viktigaste måttet. Tabellen nedan visar den totala handläggningstiden för de helprövningar och ändringstillstånd där MPD fattat beslut under 2021. Tiden för medel och median visas både som antal dagar och antal månader.

Tabell 2 Totala handläggningstider från inkommen ansökan till beslut i MPD

Typ av prövning	Min-max (dagar)	Medel (dagar/månader)	Median (dagar/månader)
Helprövning	149-582	279 dgr/9 mån	238 dgr/8 mån
Ändringstillstånd	128-364	209 dgr/7 månader	186/6 mån

Figuren nedan visar istället den totala handläggningstiden i antalet månader för de helprövningar (blå linje) och ändringstillstånd (gul linje) där MPD fattat beslut under 2021. Varje punkt i diagrammet motsvarar ett ärende.

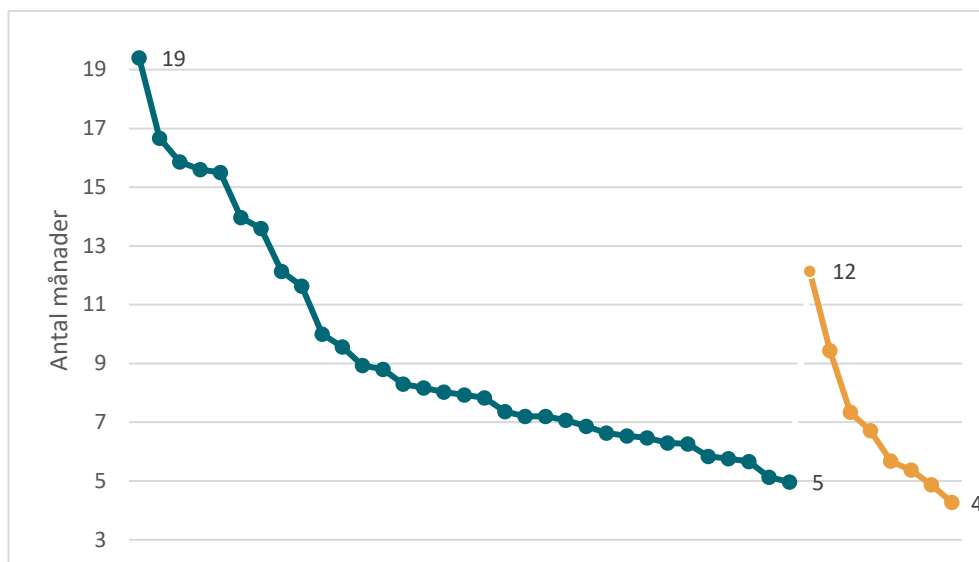

Diagram 8 Total handläggningstid från att ärendet kom in fram till MPD:s beslut för alla beslutade helprövningar (blå linje) och ändringstillstånd (gul linje) 2021.

Av diagrammet ovan framgår att vi haft en handläggningstid på mellan 5 och 19 månader från inkommen ansökan till beslut från MPD. Ändringstillstånd går i regel lite fortare och tar mellan 4 och 12 månader.

Om man istället gör motsvarande diagram för respektive bransch får man en bild av hur den totala handläggningstiden i antalet månader varierat mellan olika branscher och mellan enskilda ärenden. Varje punkt representerar ett ärende. Ärendena är grupperade i olika branscher. I gruppen industri ingår även biogas.

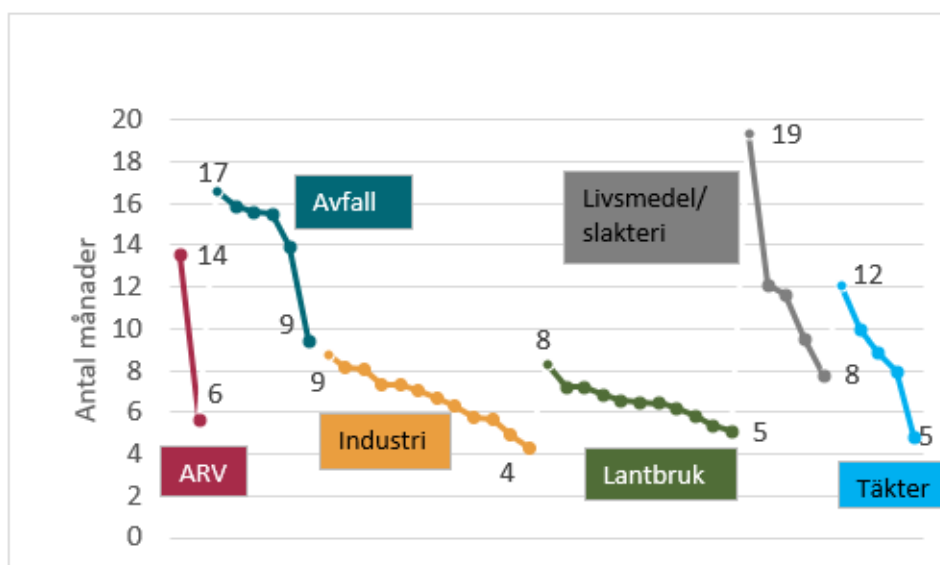

Diagram 9 Total handläggningstid i antal månader från att ansökan kom in till beslut fördelat per bransch för alla beslutade helprövningar och ändringstillstånd 2021.

Antalet prövningar av avloppsreningsverk (ARV) var få under 2021. De två som behandlades tog i det ena fallet 6 månader och i det andra 14 månader. Ansökningar inom avfallsbranschen tar i regel längst tid. Under 2021 beslutade MPD mellan 9 och 17 månader efter att ansökan kom in. Industriansökningar tog mellan 4 och 9 månader. Motsvarande siffra för lantbruk var mellan 5 och 8 månader. Livsmedelsindustrier inkl. slakterier har haft en stor variation. De flesta ärenden tog mellan 8 och 12 månader medan ett ärende som krävde mycket kompletteringar tog 19 månader. Täkter har fått sina beslut från 5 till 12 månader från att ansökan kom in.

Sammantaget medför detta att vi inte riktigt känner igen oss i näringslivets kritik om att det "tar flera år" att få ett tillstånd enligt miljöbalken.

Jämförelse med andra Miljöprövningsdelegationer

Den statistik som tas fram för varje MPD (totalt 12 i hela landet) avser beslutade ärenden under det aktuella året. Ett ärende som tagit lång tid och avslutas ett visst år drar därmed ner statistiken för det aktuella året. I diagrammet nedan visas en jämförelse mellan landets samtliga 12 miljöprövningsdelegationer. Diagrammet visar antalet fattade beslut i ärenden som rör helprövning och ändringstillstånd samt hur stor del av besluten som fattats inom handläggningsmålet 180 dagar från att ansökan var komplett.

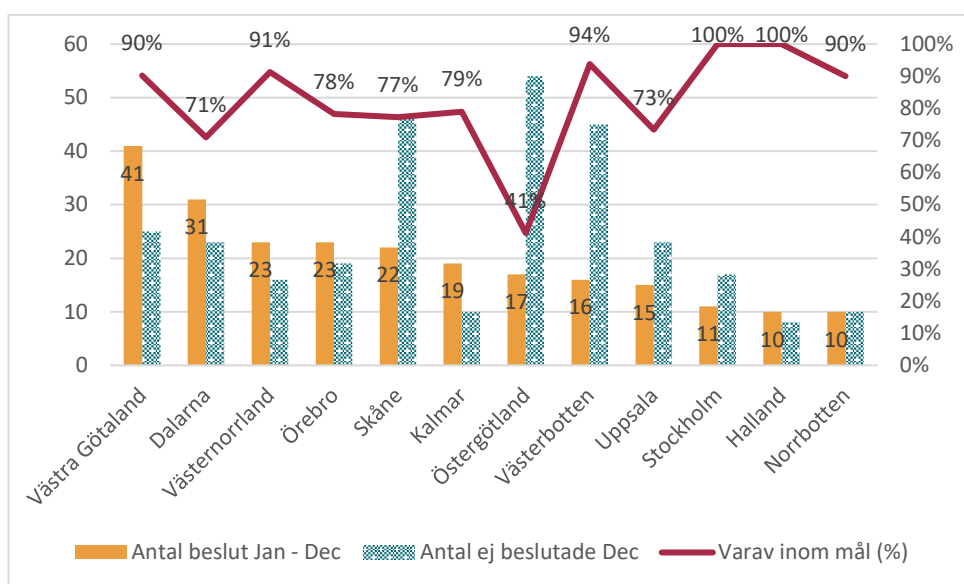

Diagram 10 Jämförelse mellan landets 12 MPD:er avseende antal fattade beslut (gula staplar), andel ineliggande ärenden i dec 2021 (prickade staplar) och andel av besluten som klarade handläggningsmålet på 180 dagar (röd linje). Källa: LISA jan-dec 2021.

Av diagrammet ovan framgår att Västra Götaland fattat flest beslut av alla MPD:er under 2021 och ändå klarat att uppfylla handläggningsmålet i 90 % av ärendena. Vi har också en bra balans med antalet ineliggande ärenden inför 2022.

Övriga MPD-prövningar

Som tidigare nämnts hanterar vi en hel del andra prövningar förutom helprövningar och ändringstillstånd. För dessa ärenden mätte vi tidigare handläggningstiden på samma sätt som för helprövningar och ändringstillstånd. Det resulterade i att det blev svårt att prioritera, varför vi sedan 2019 inte längre mäter handläggningstiden för dessa. Vi prioriterar helt enkelt helprövningar och ändringstillstånd. Övriga MPD-ärenden arbetar vi med när det finns tid däremellan. Det skapar mindre stress för handläggarna.

Vi gör ändå en årlig uppföljning av dessa ärenden och i diagrammet nedan redovisas hur vi klarat 180-dagarsmålet i dessa ärenden.

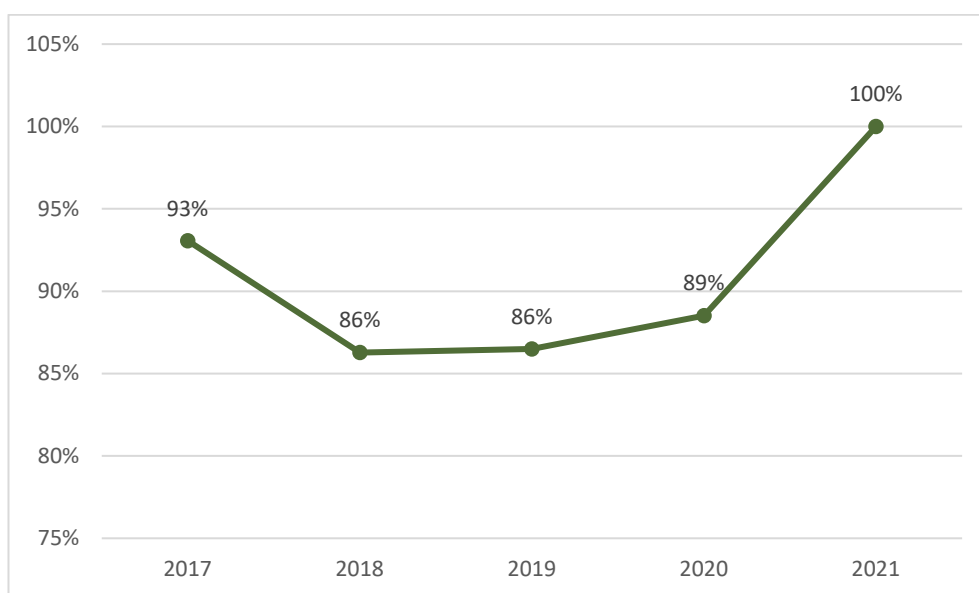

Diagram 11 Andel beslut (%) inom 180 dagar från komplett ansökan för "övriga MPD-ärenden".

Diagrammet ovan visar att vi har effektiviserat vårt arbete även med dessa ärenden även om vi inte löpande följer upp handläggningstiden på samma sätt som för helprövningar. För första gången klarade vi att meddela beslut inom 180 dagar från att ärendet var komplett i 100 % av de prövningsärenden som inte utgör helprövningar och ändringstillstånd.

Total handläggningstid

Den totala handläggningstiden från inkommen ansökan till meddelat beslut för övriga MPD-ärenden under 2021 redovisas i nedanstående tabell.

Tabell 3 Totala handläggningstider från inkommen ansökan till beslut i övriga MPD-ärenden 2021. Källa: Den interna prövningslistan

Typ av prövning	Antal ärenden	Min-max (dagar)	Medel (dagar)	Median (dagar/månader)
Slutliga villkor	4	125-560	283	223 dgr/7 mån
Villkorsändring	10	14-275	98	86 dgr/3 mån
Förlängd igångsättningsstid	3	21-108	66	68 dgr/ 2 mån
Upphävanden	5	26-162	66	33 dgr/ 1 mån
Ekonomiska säkerheter	23	6-38	22	19 dgr / < 1 mån
Dispens IED	1	128		
Övriga ärenden	4	28-334	136	91 dgr /3 mån

Tabellen visar dels max- och min värden i antal dagar, dels medelvärde och medianvärde per prövningskategori. Medelvärden har egentligen inte så stor

betydelse eftersom ett enstaka ärende i ytterkanterna får stort genomslag på medelvärde. Medianvärdet är av större intresse.

Hur mycket handläggartid som krävs för varje ärende varierar mellan de olika ärendetyperna. T.ex. är Ekonomiska säkerheter och Upphävande av tillstånd i normalfallet förhållandevis enkla ärenden som inte kräver så mycket handläggningstid. Prövning av slutliga villkor efter en prövotid kan däremot i vissa fall kräva nästan lika mycket tid som en helprövning, beroende på ärendets komplexitet. Övriga ärenden hamnar någonstans mitt emellan.

Ett ärende om slutliga villkor sticker ut extra i statistiken med 560 dagar eller 19 månader från ankomstdatum till beslut. Det beror på att ärendet diarieförts fel och hamnat på en annan ärendekategori (ej prövning), vilket upptäcktes först efter mer än ett år. Det är naturligtvis olyckligt i flera led, först när det diariefördes men även att det inte upptäcktes förrän efter så lång tid och kan bara skyllas på den mänskliga faktorn. Om man undantar det ärendet så var den näst längsta handläggningstiden i den kategorin istället 272 dagar eller 9 månader.

Att upphäva ett tillstånd går normalt relativt fort, vilket framgår av mediantiden på 1 månad. Att en ansökan om att upphäva ett tillstånd på verksamhetsutövarens begäran ibland tar lite längre tid beror nästan uteslutande på att den sökande inte är klar med saneringsarbeten innan de skickar in sin ansökan. MPD väntar tills detta blir klart innan de upphäver tillståndet.

I kategorin "övriga ärenden" ingår begäran om omprövning av tillstånd eller villkor, återkallande av tillstånd på tillsynsmyndighetens begäran, nedsättning av säkerhet m.m. Detta är ofta lite udda ärenden som ibland kräver omfattande utredningsarbeten och i dessa fall kan handläggningen ta relativt lång tid.

Åtgärder och arbetssätt

De åtgärder som vi vidtagit och som har haft effekt på våra förbättrade handläggningstider har varit;

- Verksamhetsutveckling
En del av en tjänst är avsatt för verksamhetsutveckling. I tjänsten ingår ansvar för uppföljning och analys, planering, framtagande av gemensamma rutiner mm.
- Vägledningsdokument och mallar
Vi har ett internt vägledningsdokument som ganska detaljerat beskriver vårt arbetssätt. Vi har instruktiva mallar för olika arbetsmoment och ärendetyper. Genom aktiv återkoppling, utvärdering och ett inarbetat arbetssätt för att lämna förslag till förbättringar uppdaterar och förfinar vi löpande såväl vägledningsdokumentet som våra mallar.
- Gemensam hantering av ärenden
Vi tar ett gemensamt ansvar för att ärenden inte ska bli liggande hos en handläggare som för tillfället har en för hög arbetsbelastning. Det får till följd att ärenden ibland behöver byta handläggare. Det är inte optimalt men bättre än att ett ärende blir liggande. Vi har infört ett andrahandläggarssystem så att det hela tiden finns en redan förutbestämd ersättare om någon handläggare blir sjuk eller behöver tillfällig stöttning.
- Administrativ hjälp
Under de senaste åren har allt mer administrativt arbete lagts på handläggarna i och med att diarieföringen centraliserades 2015. Fler administrativa uppgifter föll då på handläggarna jämfört med tidigare då varje avdelning hade egna administratörer. Detta har tagit mycket tid från handläggarnas mer kvalificerade arbete och har även skapat stress hos handläggarna.

Under 2021 har handläggarna fått mer administrativ hjälp med att skriva kungörelser, skicka remisser, skicka ut begärda handlingar i pågående ärenden, föra in olika uppgifter i vår ärendelista och i vårt diariehanteringssystem, meddela andra myndigheter om inkommen ansökan, kvalitetssäkra uppgifter mot anläggningssystemet Nikita, skriva adresslista i besluten med mera. Det har varit en stor hjälp.

- Gemensamma PULS-möten
Vi har gemensamma PULS-möten en gång varannan vecka för att få en bild av hur vi ligger till med alla våra ärenden. Vid dessa möten kan handläggarna säga till om de behöver hjälp i ett ärende. Vi försöker även tidsätta när vi vill ha svar på kompletteringar med mera på ett sådant sätt att vi inte får alla svar på samma gång. PULS-mötena har skapat en gemensam bild av nuläget och vårt gemensamma resultat vilket skapat motivation att prioritera rätt. Det har också bidragit till minskad stress hos handläggarna.

- Gemensam planering

I god tid inför jul och sommarsemester gör MPD och handläggarna en gemensam planering för hur vi ska prioritera olika ärenden sinsemellan för att inget ärende ska "tappa fart" när vi är lediga.

Länsstyrelsen
Västra Götaland